

Dosarul nr. 2ra-1339/22
2-13158198-01-2ra-20092022

Prima instanță: Judecătoria Hîncești (jud. V. Sîrbu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. B. Bîrca, M. Moraru, M. Ciugureanu)

DECIZIE

14 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură „Hîncești-Silva”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură „Hîncești-Silva” împotriva lui Mihail Vicol, Gheorghe Vicol și a Iuliei Vicol cu privire la evacuarea din imobil, fără acordarea altui spațiu locativ,

împotriva deciziei din 25 iunie 2013 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură „Hîncești-Silva” și a fost menținută hotărârea din 28 ianuarie 2013 a Judecătoria Hîncești,

constată:

La data de 07 octombrie 2011, ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură „Hîncești-Silva” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Mihail Vicol, Gheorghe Vicol și a Iuliei Vicol cu privire la evacuarea din imobil, fără acordarea altui spațiu locativ.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că, în temeiul ordinului nr. 110C din 06 octombrie 1978, pârâtul Mihail Vicol a fost angajat în funcție de pădurar la cantonul de pază nr. 7 o.s. Buțeni și i s-a acordat spațiu locativ de serviciu pentru perioada contractului de muncă.

Prin ordinul nr. 82 din 12 noiembrie 1999, Mihail Vicol a fost eliberat din funcție conform art. 38 p. 3 din Codul muncii, iar, în baza ordinului nr. 71 C din 01 august 2000 a fost restabilit în serviciu.

Ulterior, Mihail Vicol a fost numit în calitate de primar în satul Hansca, raionul Ialoveni, contractul individual de muncă fiind suspendat și temporar în funcția de pădurar la cantonul de pază nr. 7 o.s. Buțeni a fost angajat fiul acestuia Gheorghe Vicol.

Reclamanta a afirmat că pârâții urmează a fi evacuați din imobilul situat în cantonul de pază nr. 7 o.s. Buțeni din satul Hansca, raionul Ialoveni, deoarece este o încăpere de serviciu temporară.

ÎS Întreprinderea pentru Silvicultură „Hîncești-Silva” a solicitat evacuarea lui Mihail Vicol, a Iuliei Vicol și a lui Gheorghe Vicol din imobilul situat în cantonul de pază nr. 7 o.s. Buțeni din satul Hansca, raionul Ialoveni, fără acordarea altui spațiu locativ.

Prin hotărârea din 28 ianuarie 2013 a Judecătorei Hîncești, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La data de 25 februarie 2013, ÎS Întreprinderea pentru Silvicultură „Hîncești-Silva” a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 28 ianuarie 2013 a Judecătorei Hîncești și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă.

Prin decizia din 25 iunie 2013 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de ÎS Întreprinderea pentru Silvicultură „Hîncești-Silva” și a fost menținută hotărârea din 28 ianuarie 2013 a Judecătorei Hîncești.

La data de 05 august 2013, ÎS Întreprinderea pentru Silvicultură „Hîncești-Silva” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe și restituirea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului s-a invocat netemeinicia și ilegalitatea hotărârilor pronunțate de instanțele ierarhic inferioare.

Recurenta a menționat că instanțele de judecată s-au expus doar în privința solicitării de evacuare a persoanelor din locuința de serviciu, ignorând faptul că prin cererea de chemare în judecată s-a solicitat evacuarea din imobil, fără acordarea altui spațiu locativ. Or, Codul cu privire la locuințe prevede două categorii de evacuare: cu acordarea altei locuințe și fără acordarea spațiului locativ.

A indicat că Mihail Vicol, activând în funcția de pădurar, a avut posibilitatea de a locui în cantonul nr. 7, pe perioada deținerii acestei funcții și îndeplinirii obligațiilor de pază și protecție a fondului forestier de stat, transmis în gestiune. Astfel, cu Mihail Vicol a fost semnat un contract de folosire a sediului cantonului silvic la 18 iunie 2000, prin care intimatul a fost avertizat despre eliberarea sediului de serviciu în termen de 15 zile de la încetarea relațiilor de muncă cu întreprinderea.

Recurenta a susținut că în perioada deținerii funcției de pădurar, Mihail Vicol a construit o casă în s. Hansca, r-nul Ialoveni, pe care însă, nu a înregistrat-o la organul

cadastral, motiv din care familia Vicol oficial nu deține niciun bun imobil în proprietate. În această casă locuiește Gheorghe Vicol cu familia.

A notat că sediul administrativ - casa pădurarului cu nr. cadastral XXXXX și terenul cu suprafața de 0,2254 ha, este proprietatea statului și este transmisă în gestiunea ÎS Întreprinderea pentru Silvicultură „Hîncești-Silva”, conform certificatului eliberat de OCT Hîncești la 30 octombrie 2012. Prin urmare, Mihail Vicol și respectiv, Gheorghe Vicol, au ocupat cantonul ca locuință de serviciu în virtutea calității lor de angajați ai întreprinderii, calitate care însă, a încetat odată cu desfacerea contractului individual de muncă. Conform art. 105, 109 din Codul cu privire la locuințe (1983), locuințele de serviciu sunt destinate pentru domicilierea cetățenilor, care în legătură cu caracterul relațiilor lor de muncă trebuie să trăiască la locul de lucru sau în apropierea lui. Muncitorii, care au întrerupt relațiile de muncă cu întreprinderea, urmează să fie evacuați din locuințele de serviciu cu toate persoanele, care locuiesc împreună cu dânsii, fără a li se acorda o altă încăpere de locuit.

Prin decizia din 06 noiembrie 2013 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de ÎS Întreprinderea pentru Silvicultură „Hîncești-Silva”, au fost casate decizia din 25 iunie 2013 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 28 ianuarie 2013 a Judecătoriei Hîncești și a fost pronunțată o hotărâre nouă, prin care acțiunea a fost admisă. Au fost evacuați Mihail Vicol, Iulia Vicol și Gheorghe Vicol din imobilul situat în cantonul de pază nr. 7 o.s. Buțeni din satul Hansca, raionul Ialoveni, fără acordarea altui spațiu locativ.

La 30 mai 2022 Mihail Vicol și Iulia Vicol, reprezentați de avocatul Petru Bobu, au depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 06 noiembrie 2013 a Curții Supreme de Justiție, solicitând admiterea acesteia, constatarea încălcării drepturilor lui Mihail Vicol și ale Iuliei Vicol garantate de art. 6 Paragraful 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor și a Libertăților Fundamentale ale Omului, casarea deciziei din 06 noiembrie 2013 a Curții Supreme de Justiție și menținerea deciziei din 25 iunie 2013 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 28 ianuarie 2013 a Judecătoriei Hîncești și încasarea din bugetul de stat, gestionat de Ministerul Finanțelor, prin intermediul Ministerului Justiției, a sumei de 2000 de euro, convertiți în lei moldovenești la cursul oficial al BNM la data transferului, cu titlu de reparare a prejudiciului moral, cauzat lui Mihail Vicol.

Prin încheierea din 14 septembrie 2022 a Curții Supreme de Justiție, cererea de revizuire a fost admisă și s-a constatat încălcarea drepturilor Iuliei Vicol și ale lui Mihail Vicol garantate de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. S-a acordat lui Mihail Vicol satisfacția echitabilă pentru încălcările constatate, prin aplicarea directă a Articolului 41 din Convenției, în cuantum de 2000 de euro, în calitate de despăgubire pentru prejudiciul moral, fiind încasată de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Mihail Vicol suma de 2000 de euro, convertiți în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei, la data transferului. Decizia din 06 noiembrie 2013 a Curții

Supreme de Justiție a fost casată, fiind reținută cauza în procedura Curții Supreme de Justiție pentru rejudecarea recursului.

La 14 septembrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a comunicat părților încheierea din 14 septembrie 2022, prin care a fost admisă cererea de revizuire (f.d. 102, volumul II).

La 11 octombrie 2022 Mihail Vicol, Iulia Vicol și Gheorghe Vicol au depus referință la recursul declarat de ÎS Întreprinderea pentru Silvicultură „Hîncești-Silva”, solicitând respingerea recursului și menținerea hotărârilor instanțelor ierarhic inferioare.

Intimații au indicat că argumentele invocate în recurs sunt neîntemeiate și formale și nu constituie temei pentru casarea hotărârilor judecătorești. Într-adevăr, art. 105 și 109 din Codul cu privire la locuințe (1983) prevăd evacuarea în cazul încetării relațiilor de muncă, însă, art. 110 din același cod stipulează că, fără a li si acorda o altă încăpere de locuit, nu pot fi evacuați din locuințele de serviciu persoanele, care au lucrat cel puțin zece ani la întreprinderea, instituția, organizația, care le-a acordat locuința de serviciu, situație întrunită în speță.

În conformitate cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele cauzei în raport cu recursul declarat și obiecțiile expuse în referință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Din suportul probator prezent la actele cauzei rezultă că prin ordinul nr. 110C din 06 octombrie 1978, Mihail Vicol a fost angajat în funcție de pădurar la cantonul de pază nr. 7 ocolul silvic Buțeni și i s-a acordat spațiu locativ de serviciu pentru perioada contractului de muncă. Acest imobil, conform fișei de inventariere la contabilitatea întreprinderii, este la evidență cu numărul de inventar 175 și este dat în exploatare în luna decembrie 1983, cu valoarea inițială de 35 000 de ruble, perioadă când Mihail Vicol era angajat la acest canton.

Conform ordinului nr. 31 din 10 aprilie 2000 „Cu privire la inventarierea cantoanelor silvice”, cantoanele silvice de pază sunt numite ca sedii silvice de serviciu și au fost întărite după pădurarii care funcționau la moment, inclusiv după Mihail Vicol a fost întărit cantonul nr. 7 al ocolului silvic Buțeni (f.d. 30, volumul I).

Astfel, la 18 iunie 2000 ÎS Întreprinderea pentru Silvicultură „Hîncești-Silva” a încheiat cu Mihail Vicol contractul de folosire a sediilor cantoanelor silvice, prin care a acordat ultimului, pe timpul relațiilor de muncă la paza pădurii, în folosință temporară sediul locativ de serviciu în cantonul nr. 7 al ocolului silvic Buțeni (f.d. 8, volumul I).

Prin ordinul nr. 128 C din 01 august 2003, pădurarul Mihail Vicol a demisionat în legătură cu alegerea sa în funcția de primar al satului Hansca, raionul Hîncești (f.d.

16, volumul I), iar în locul acestuia a fost angajat în funcție de pădurar la cantonul de pază nr. 7 o.s. Buțeni fiul acestuia Gheorghe Vicol, cu care la data de 21 februarie 2006 a fost semnat contractul de folosire a încăperii de serviciu, pe perioada relațiilor de muncă (f.d. 17, volumul I).

La data de 23 iunie 2010 a fost desfăcut contractul individual de muncă cu Gheorghe Vicol în legătură cu demisia acestuia (f.d. 14, 28 volumul I).

Prin scrisoarea nr. 367 din 19 iulie 2011, ÎS Întreprinderea pentru Silvicultură „Hîncești-Silva” le-a comunicat lui Mihail Vicol și soției acestuia Iulia Vicol că imobilul în care locuiesc are statut de sediu al cantonului silvic, care este o încăpere de serviciu acordată pădurarului în scop de pază și gospodărire a fondului forestier și, deoarece nu dispun de contract individual de muncă cu întreprinderea și ocupă cantonul ilegal, urmează să elibereze cantonul până la data de 26 iulie 2011, în caz contrar vor fi evacuați silit (f.d. 23, volumul I).

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, ÎS Întreprinderea pentru Silvicultură „Hîncești-Silva” a solicitat evacuarea lui Mihail Vicol, a Iuliei Vicol și a lui Gheorghe Vicol din imobilul situat în cantonul de pază nr. 7 o.s. Buțeni din satul Hansca, raionul Ialoveni, fără acordarea altui spațiu locativ.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia de a respinge acțiunea ca neîntemeiată.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de ÎS Întreprinderea pentru Silvicultură „Hîncești-Silva”, a ajuns la concluzia netemeinicii acestuia, fiind menținută hotărârea din 28 ianuarie 2013 a Judecătoriei Hîncești.

Verificând legalitatea deciziei atacate prin prisma argumentelor invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că soluția instanțelor ierarhic inferioară este întemeiată și legală, din următoarele motive.

Conform art. 105 din Codul cu privire la locuințe nr. 2718-X din 03 iunie 1983 (în redacția în vigoare la data înaintării acțiunii), locuințele de serviciu sunt destinate pentru domicilierea cetățenilor, care în legătură cu caracterul relațiilor lor de muncă trebuie să trăiască la locul de lucru sau în apropierea lui. Încăperea de locuit se include în categoria locuințelor de serviciu prin hotărârea comitetului executiv al Sovietului raional, orașenesc, raional din oraș de deputați ai norodului. În calitate de locuințe de serviciu se repartizează, de regulă, apartamente separate. Evidența locuințelor de serviciu o țin comitetele executive ale Sovietelor respective raionale, orașenești, raionale din orașe de deputați ai norodului.

Conform art. 109 din Codul cu privire la locuințe nr. 2718-X din 03 iunie 1983 (în vigoare la data înaintării acțiunii), muncitorii și slujbașii, care au întrerupt relațiile de muncă cu întreprinderea, instituția, organizația, precum și cetățenii, excluși din rândurile membrilor colhozului sau plecați din colhoz din proprie inițiativă, urmează să fie evacuați din locuințele de serviciu cu toate persoanele, care locuiesc împreună cu dânsii, fără a li se acorda o altă încăpere de locuit.

Potrivit art. 110 pct. 6) din Codul cu privire la locuințe nr. 2718-X din 03 iunie 1983 (în redacția în vigoare la data înaintării acțiunii), fără a li se acorda o altă încăpere de locuit nu pot fi evacuați din locuințele de serviciu: persoanele, care au lucrat cel puțin zece ani la întreprinderea, instituția, organizația, care le-a acordat locuința de serviciu.

Materialele cauzei atestă că potrivit extrasului din Registrul bunurilor imobile din 26 iulie 2010, terenul nr. cadastral XXXXX și construcția nr. cadastral XXXXX, amplasate în r-nul Hîncești, s. Buțeni, extravilan, aparțin cu drept de proprietate Republicii Moldova și sunt transmise în gestiune economică ÎS „Hîncești-Silva”, în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 351 din 23 martie 2005 cu privire la aprobarea listelor bunurilor imobile proprietate publică a statului și la transmiterea unor bunuri imobile (f.d. 154, volumul I).

Reieșind din prevederile art. 296 și 315 din Codul civil (în redacția în vigoare la înaintarea acțiunii), care stabilesc că dreptul de proprietate este perpetuu, bunurile domeniului public fiind imprescriptibile, instanța de recurs constată că este neîntemeiată invocarea de către reprezentantul intimaților a omiterii termenului general de prescripție extinctivă la depunerea prezentei acțiuni.

Cu referire la fondul cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că instanțele ierarhic inferioare just au ajuns la concluzia de a respinge acțiunea depusă de ÎS Întreprinderea pentru Silvicultură „Hîncești-Silva” cu privire la evacuarea din imobil, fără acordarea altui spațiu locativ, deoarece legiuitorul a prevăzut expres în pct. 6) al art. 110 din Codul cu privire la locuințe nr. 2718-X din 03 iunie 1983, care era în vigoare la data înaintării acțiunii, că nu pot fi evacuate din locuințele de serviciu, fără a li se acorda o altă încăpere de locuit, persoanele care au lucrat cel puțin zece ani la întreprinderea, instituția, organizația, care le-a acordat locuința de serviciu.

În speță, s-a stabilit cert că Mihail Vicol a lucrat la ÎS Întreprinderea pentru Silvicultură „Hîncești-Silva” mai mult de zece ani (06 octombrie 1978 - 01 august 2003) și respectiv, nu poate fi evacuat din locuința de serviciu, cu toate persoanele care locuiesc împreună cu el, fără a li se acorda o altă încăpere de locuit.

Astfel, deși art. 109 din Codul cu privire la locuințe (1983), invocat de către recurent, prevede că muncitorii și slujbașii, care au întrerupt relațiile de muncă cu întreprinderea, urmează să fie evacuați din locuințele de serviciu cu toate persoanele, care locuiesc împreună cu dânsii, fără a li se acorda o altă încăpere de locuit, totuși, în art. 110 din Codul cu privire la locuințe (1983) legiuitorul a indicat, ca excepție de la art. 109, persoanele care nu pot fi evacuate din locuințele de serviciu, fără a li se acorda o altă încăpere de locuit.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că hotărârile instanțelor ierarhic inferioare sunt întemeiate și legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul, cu menținerea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Hîncești-Silva”.

Se menține decizia din 25 iunie 2013 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 28 ianuarie 2013 a Judecătoriei Hîncești, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Hîncești-Silva” împotriva lui Mihail Vicol, Gheorghe Vicol și a Iuliei Vicol cu privire la evacuarea din imobil, fără acordarea altui spațiu locativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Maria Ghervas

Dumitru Mardari

Victor Burduh

Mariana Pitic